

HALDEN KOMMUNE
Miljø og landbruk

Nyhetsbrev september 2024

Regionalt miljøprogram (RMP) – søk nå!

Nå har søknadsrunden for RMP starta, og flere har allerede levert! Vi anbefaler å starte tidlig for å sikre at alle tiltaka blir med og sendt inn innen **fristen 15. oktober**. Du kan gjøre endringer i søknaden fram til 29. oktober. Trenger du veiledning, ta kontakt med oss.

[Søk om tilskudd for RMP hos Landbruksdirektoratet!](#)

Husk at mange av tiltaka du allerede gjør på egen gård, kan gi deg rett på tilskudd! Mange av de ulike tiltaka kan også kombineres. Sjekk veileder og husk å ta det med i søknaden.

[Her er veilederen for regionale miljøtilskudd 2024 med oversikt over tiltak og foreløpig satser.](#)
[Se ofte stilte spørsmål om utfylling av søknad for RMP-tilskudd, utarbeida av Statsforvalteren.](#)

5 prosent av foretak som søker om RMP-tilskudd skal kontrolleres. Disse blir kontakta direkte.

Grasdekt vannvei i åkeren, fra RMP-veilederen.

Ikke glem de regionale miljøkrava!

Gjenstår det jordarbeiding hos deg, minner vi om de regionale miljøkrava. Dersom du skal direkteså nå (etter 20. september), vil dette arealet inngå i de 40 prosentene du kan jordarbeide på høsten. Det vil si at dersom du allerede har pløyd 40% av arealet du disponerer (eid og leid i miljøkravsone 2), kan du ikke direkteså etter 20. september. Dersom du ikke har pløyd noe, kan du direkteså opptil 40% av arealet. Dette er miljøkrav 6.

Du kan ikke jordarbeide nærmere enn to meter fra nedløpskummer for overflatevann og grøfteutløp (gjelder både vår og høst). Erosjonsutsatte dråg skal heller ikke jordarbeides om høsten. Du kan direkteså dråga, men ved jordarbeiding rundt erosjonsutsatte dråg, må det etableres gras.

[Se kartet over hvilke områder som er i miljøkravsone 1 og 2.](#)

[Les Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, Oslo og Viken i sin helhet hos Lovdata.](#)

Det er mulig å søke dispensasjon fra miljøkrav 5 og 6 dersom det foreligger et særlig tilfelle, som økologisk drift, dyrking av såkorn, og/eller ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel. Dispensasjonssøknaden sendes til kommunen dom forbereder den og oversender søknaden til Statsforvalteren.

Sjekk vedlagt huskeliste med forklaringer, påminnelser og presiseringer rundt miljøkrava og tiltak i forbindelse med det som kan utløse RMP-tilskudd.

Produksjons- og avløsertilskudd kan søkes om fra 1. oktober

Nå er det snart mulighet for å søke produksjons- og avløsertilskudd. Søknadsomgangen starter 1. oktober, og både husdyrprodusenter, foretak med planteproduksjon og bikuber kan levere søknad.

[Søk produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket hos Landbruksdirektoratet!](#)

Søknadsfrist er 15. oktober.

Hvis du leverer søknaden etter fristen, men innen 29. oktober, reduseres tilskuddet med 1000 kr pr. dag.

10 prosent av foretak som søker tilskudd skal kontrolleres. Disse blir kontakta direkte.

Det er en rekke vilkår som skal oppfylles for å være berettiget fullt tilskudd. Vi nevner spesielt at det skal være minst 2 meter mellom jordekant og vassdrag, du må ha gjødslingsplan og plantevernjournal. Brudd på annet relevant regelverk, som for eksempel regionale miljøkrav, dyrevelferdsloven eller vannressursloven, kan også føre til avkorting av tilskudd.

Det er viktig at det er samsvar mellom husdyrregisteret og antall dyr du fører opp på søknaden. Det er også viktig at du kun søker på arealet du faktisk driver, og at det samsvarer med verdiene registrert i NIBIOs gårdskart (fasit for tilskuddsutbetaling). Bruk gjerne flyfoto og sjekk fulldyrket areal opp mot åkerareal. Vær spesielt oppmerksom dersom dere er flere søkere på samme gårds- og bruksnummer. Det er ditt ansvar å søke på riktig areal, og dersom du fører opp feil kan dette føre til avkorting.

NB: Har du grasdekte kantsoner som ikke høstes skal de føres som «Areal i drift, ikke berettiget produksjonstilskudd». Dersom de grasdekte kantsonene blir høstet (flott!), så skal de føres som «Fulldyrket eng» i PT-søknaden. Dersom du ikke har dyr, må du dokumentere salg av gras for å være berettiget arealtilskudd.

For å stimulere til økt produksjon av hvete og proteinvekster, er det innført et ekstra arealtilskudd for disse vekstene fra 2024. Foreløpige satser er 100 kr ekstra per dekar for hvete og 200 kr per dekar for oljefrø og proteinvekster. Dette går automatisk når du fordeler vekstene du har hatt i år i søknaden, og gjelder uavhengig av om det er mathvete eller fôrhvete.

NB: Rughvete regnes ikke som hvete i denne sammenhengen.

Tilskudd ved produksjonssvikt

Husk **søknadsfristen 31. oktober** for å søke om tilskudd ved produksjonssvikt. Du må ha sendt inn melding da skaden (som skyldes klimatiske forhold) oppsto for å kunne søke. Husk også at du har høsteplikt. Høstes det ikke bortfaller rett til tilskudd for dette arealet.

[Les mer om produksjonssvikt og søk om tilskudd hos Landbruksdirektoratet.](#)

I år er det ingen spesialregler, så en del av reglene for 2023 gjelder ikke lenger. [Se § 7 i sats- og beregningsforskriften med kommentarer hos Landbruksdirektoratet](#) for oversikt.

Frist for å sende inn skogfondskrav

Skogeiers frist for å sende inn refusjonskrav med tilskudd til tettere planting, suppleringsplanting, ungskogpleie og markberedning er satt til 25. november. [Søknad om utbetaling kan sendes via Altinn eller ved å fylle ut skjema og sende inn til kommune.](#) Det er da viktig å legge ved kart eller å henvise til bestandsnummer i siste skogbruksplan (ikke gammel plan!). [Lenke til skjema for ulike tiltak i skogen finner du hos Landbruksdirektoratet.](#) Husk at det er ulike skjemaer for skjøtselstiltak, grøfterensk og veivedlikehold.

[Hos Landbruksdirektoratet finner du en enkel oversikt over hva skogfondsmidlene kan brukes til.](#)

Viltforvaltning

Start for årets elgjakt er 5. oktober. [Les mer om elgjaktstart i Halden her.](#)

Viltvakt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Villsvin og afrikansk svinepest

Det arrangeres villsvinseminar i Halden 13. november kl. 18-21. Program og påmelding til seminaret er under utarbeidelse, så hold av datoen!

Regjeringen har fastsatt et mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak for utryddelse av villsvin er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Blåtunge i sauebesetninger – råd fra Mattilsynet

Blåtunge er en sykdom som rammer drøvtyggere, som sau og storfe. Smitte overføres fra dyr til dyr via ulike arter av insektet sviknott. Hvis du har mistanke om sykdommen, eller den er påvist, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart. Halden på Mattilsynets liste over kommuner med antatt høy risiko for blåtunge, og anbefaler å gjøre tiltak for å beskytte drøvtyggere mot sviknott. Sviknotten er mest aktiv rett før og etter soloppgang eller solnedgang, samt om natten. Et godt og viktig forebyggende tiltak er derfor å ha dyrene innendørs, alternativt under tak, i denne perioden.

[Les mer om hvordan du kan beskytte dyrene dine mot sviknott hos Mattilsynet.](#)

Utbetalingsanmodning ved ferdigstilt prosjekt eller drenering

Er du ferdig med et prosjekt du har innvilga tilskudd til, kan du be om utbetaling. Det gjør det ved å gå inn på den aktuelle søknaden og fylle inn sluttrapport. Husk å legge ved alle fakturer du har i forbindelse med prosjektet samt timeliste med arbeid ved egeninnsats.

[Drenering – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

[SMIL – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

Vi har ikke dessverre ikke mer drenerings- eller SMIL-midler, så søknader som sendes inn nå vil bli behandla på nyåret.

Grupperådgiving jord – samling 9. oktober

For de av dere som deltar på grupperådgiving jord, så blir siste samling 9. oktober. I den anledning håper vi dere kan på et enkelt skjema om det er sådd fangvekster eller andre høstvekster eller om du har alt i stubb. Utfyllinga tar under ett minutt.

[Fyll inn i skjemaet om hva du har sådd her!](#)

Jordprøver og gjødslingsplan

Vet du hva jorda di inneholder av næringsstoffer? Hvert 4. til 8. år er du plikta til å ta jordprøver som danner grunnlag for gjødslingsplanen du må ha før hver sesong. Du kan enten gjøre det selv eller leie eksterne aktører til å ta prøver. Kommunen har jordprøvebor til utlån og esker, ta kontakt dersom dette er aktuelt for deg.

[Les Slik tolker du jordprøveresultatene hos NLR.](#)

[Les Forskrift om gjødslingsplanlegging hos Lovdata.](#)

Norsk Landbruksrådgiving har fokus på jord denne måneden, [ta en titt på fagartikler, webinarer og hør podkast om temaet.](#)

Nyttige maler og lenker

✅ Har du alt av lovpålagt kompetansekrav og bevis som trengs for å handtere alt utstyr du bruker? [Se alle nyttige og lovpålagte kurs NLR arrangerer!](#)

📄 Handtering av plantevernmidler og journalføring: [Last ned mal plantevernjournal og les mer om sikre handtering av plantevern hos NLR.](#)

🌱 Driveplikt og jordleieavtaler: [Les mer og finn mal for jordleieavtale hos kommunen.](#)

🌳 Ønsker du trær til planting langs vassdrag? Ta kontakt med landbrukskontoret!

🐝 Pollinatorvennlighet på eiendommen: [Les mer om hvordan du unngår spredning av fremmede arter fra hagen din og hvilke tiltak du kan gjøre for å ha en insektsvennlig hage.](#)

✂️ Prosjekt på gang? [Søk midler hos Innovasjon Norge nå!](#)

 Viktige frister og søknadsskjemaer: [Se oversikt over frister til viktige ordninger hos Landbruksdirektoratet.](#)

Aktuelle arrangementer:

3. oktober: Hjelp, jeg har parkert plogen? Teams. Redusert jordarbeiding og Karbon Agro går fra å være moteord til å bli en faktisk handling for mange. NLR inviterer til webinar om temaet. [Les mer og meld deg på jordwebinaret.](#)

8. oktober: Samling for unge bønder, Sarpsborg. Er du mellom 16-35 år og interessert i landbruk, ønsker å drive gård eller allerede en ung bonde? Østfold bondelag inviterer til samling for deg! [Les mer om Unge bønder-samlinga.](#)

10. oktober: Vann i jord, Teams. Webinar om vann i jord med NLR. [Les mer og meld deg på jordwebinaret.](#)

12. oktober: Fagdag om Inn på tunet, Sarpsborg. Nysgjerrig på inn på tunet? Østfold Bondelag ønsker velkommen til fagdag på Brandstorp Gård i Sarpsborg. Dagen er for Inn på tunet-tilbydere, beslutningstakere og andre som er interessert i eller vurderer å starte opp med Inn på tunet. [Les mer og meld deg på Inn på tunet-fagdagen innen 8. oktober.](#)

24. oktober: ALLMA-kurs, Teams. Glommen Mjøsen Skog arrangerer ALLMA introkurs på Teams. [Les mer om ALLMA-kurset og finn møtelenke.](#)

28.-30. oktober: Jordhelsetur, Danmark. NLR inviterer til jordhelsetur og inspirasjon fra Danmark. [Les mer og meld deg på jordhelseturen.](#)

04.-10. november: Framtidsuka – arrangert av Halden kommune – en uke med spennende aktiviteter som kokkeskole, Quiz, klesbyttedag, debatt og et mulighetsmarked.

7. november: Framtidsuka: Debatt - hvem tjener på maten vi spiser? Halden bibliotek. Kunnskapsrike og engasjerte folk møtes til en sofaprat om norsk matproduksjon, matpriser, kjedemakt og forbrukermakt i Halden bibliotek. [Les mer om praten om matproduksjon og hvem som tjener på maten vi spiser, her.](#)

13. november: Villsvinseminar, Halden. Villsvinprosjektet arrangerer seminar, [mer info kommer.](#)

Tidligere nyhetsbrev kan du finne på [kommunens nettside.](#)